

Utgivare: Kommunledningsförvaltningen Kansli

Gäller fr. o m: Lagakraftvunnet beslut

Beslut: KF § 93, 2003-09-01

Reviderad: KS § 75, 2009-04-21

Varuförsörjning på Karlshamns landsbygd

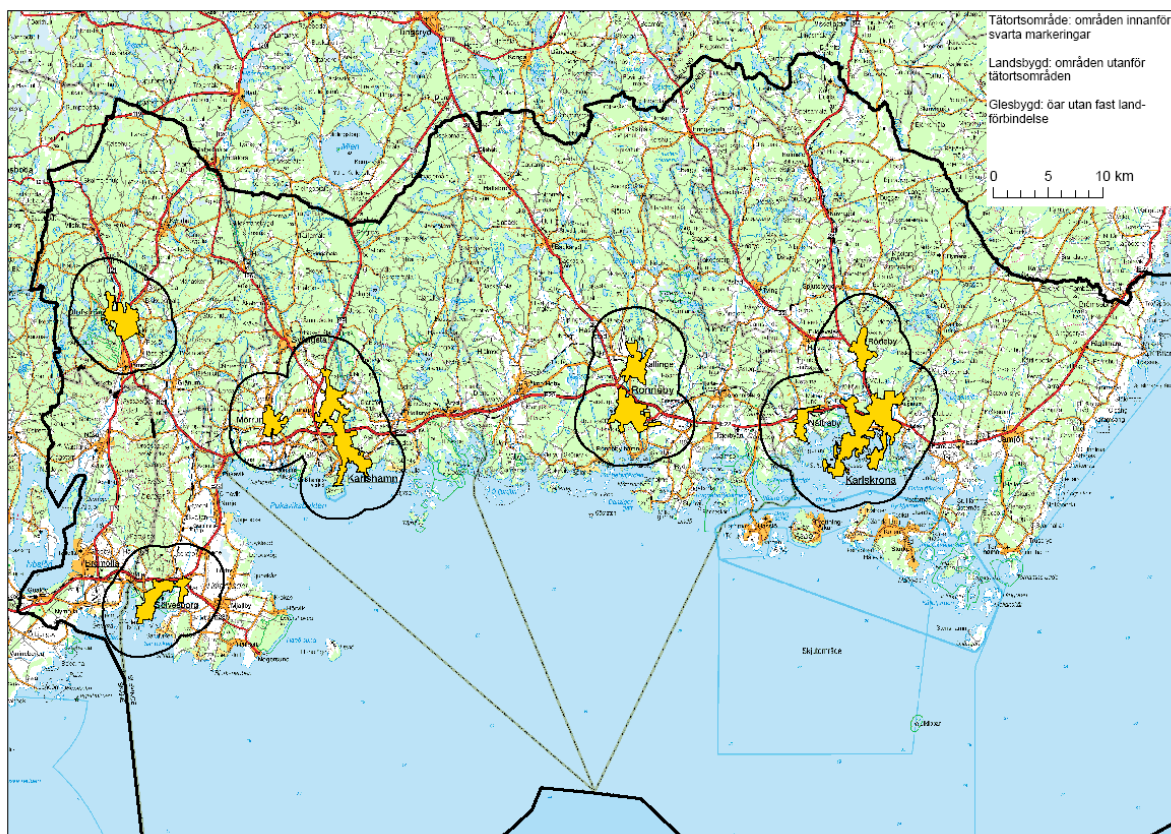
Inledning

Varuförsörjningen bör ses över med några års mellanrum. Dokumentet bör vara kommunens och länsstyrelsens handlingsplan för en god försörjning av varor och tjänster på landsbygden. Staten genom länsstyrelsen ger stöd till kommersiell service. Stöd till kommersiell service ska trygga försörjningen med dagligvaror och bensin i gles- och landsbygd och sker antingen som lån eller bidrag till företag eller som hemsändningsbidrag. I förordningen SFS 2000:284 om stöd till kommersiell service anges riktlinjerna för hur stöd kan fördelas, se bilaga 1.

Geografiska avgränsningar

Länsstyrelsen beslutar vilka områden som ska utgöra gles- och landsbygd. Av nedanstående karta framgår vilka områden i Blekinge län som omfattas av varuförsörjningsplanen.

Karta: Blekinge län. Stödområden för glesbygd och landsbygd

Tätortsområde: Områden innanför svarta markeringar

Landsbygd: Områden utanför tätortsområden

Glesbygd: Öar utan fast landförbindelse

I Karlshamns kommun betraktas Karlshamn, Asarum och Mörrum med omnejd som tätortsområden. Resten av kommunen betraktas som landsbygd.

Befolkningsutveckling

Enligt statistik från SCB har kommunens befolkning som är 65 år och äldre ökat. I landsbygdsområdet – Hällaryds församling – har ålderspensionärerna ökat, medan det i landsbygdssområdet – Ringamåla och Åryds församlingar – skett en minskning av ålderspensionärerna, se bilaga 2.

Butiksförändringar

Sedan 1977 har fem landsbygdsbutiker lagts ned. Idag finns endast en butik kvar som bedriver hemsändning av dagligvaror till hushåll; Matöppet i Hällaryd. Det finns inga varubussar för dagligvaror stationerade i Karlshamns kommun enligt Miljöförbundet Blekinge Väst.

I bilaga 3 redovisas dagligvarubutikernas lokalisering i Karlshamns kommun.

I bilaga 4 redovisas bensin-/automatstationernas lokalisering i Karlshamns kommun. (Redovisningen i bilaga 3-4 är läget under hösten 2007. Förändringar sker över tid.

Beviljade stöd till kommersiell service 2007 (Källa: Länsstyrelsen i Blekinge län)

I december 2007 beviljade Länsstyrelsen i Blekinge län 243 000 kronor i investeringsbidrag till Matöppet i Hällaryd.

Inköp via hemtjänsten

2003-06-04, ON 118, beslutade Omsorgsnämnden att alla vårdtagare med biståndsbeslut inom äldreomsorgen i Karlshamns kommun har möjlighet att göra sina dagligvaruinköp via Internet. Konsumentvägledningen kontaktar omsorgen om möjligheten att söka bidrag av Länsstyrelsen.

Regler för hemsändning i Karlshamns kommun

- Hemsändningen ska avse dagligvaror
- Det transportmedel används som kund och affärsinnehavare finner lämpligt
- Två hemsändningar per hushåll och vecka är ersättningsberättigade
- Hemsändning beviljas till hushåll som är mantalsskrivna i kommunen. Hushållen ska vara belägna utanför tätort och ha ett avstånd till närmaste dagligvarubutik som överstiger 1,5 km. I vissa fall kan leveranser till hushåll som har närmare än 1,5 till butik vara ersättningsberättigade.

- I princip ska varorna beställas från närmaste butik. Ersättning kan dock utgå till annan handlare inom kommunen som är villig att leverera. Ersättning kan också utgå till handlare utanför kommunen, förutsatt att hemsändningen sker från närmaste butik.

Ersättning

Sedan 2003 betalar Karlshamns kommun 80 kr/leverans i hemsändningsersättning till berörd affärsinnehavare. Under perioden 2007-10-01 – 2008-09-30 har Karlshamns kommun betalat ut hemsändningsersättning med 104 240 kronor. Av den utbetalda ersättningen erhåller kommunen 50 %, eller 52 120 kronor i bidrag från Länsstyrelsen.

Översiktsplan och handlingsprogram för landsbygd och skärgård

I Karlshamns kommuns översiktsplan för 2007 vill kommunen att det ska bli fysiskt möjligt att skapa förutsättningar för att hela kommunen får en positiv samhällsutveckling. Karlshamns kommun har en positiv inställning till boende och byggande på landsbygden. En förutsättning är att attraktiva områden blir tillgängliga och att det finns acceptabel service att erbjuda.

I Karlshamns kommuns handlingsprogram för landsbygden 2007-2010 lyfts de som bor och är verksamma på landsbygden fram som en av potentialerna för utveckling av välfärd och livskvalitet i hela kommunen. Kommunen ska ha beredskap för att följa upp och se över varuförsörjningen också i framtiden. Som skäl för detta kan vara att utvecklingen pekar på en allt äldre befolkning. I handlingsprogrammet framgår att varuförsörjningen på landsbygden behöver omprövas i framtiden. En orsak är en utveckling av en allt äldre befolkning. En annan orsak är tron på fler boende och ökat företagande på landsbygden. Båda aspekterna kommer att ställa högre krav på varuförsörjningen än nu.

2006 antog kommunfullmäktige Kommunalt handlingsprogram för skärgården. I programmet föreslås åtgärder både på kort och längre sikt. Förslag på åtgärder är bland annat Internet-möjligheter, post- och tidningsservice samt möjligheten att beställa livsmedel som levereras till öarna. När det gäller varuförsörjning anges att detta bör undersökas av privata näringsidkare tillsammans med föreningar.

Övergripande mål för Karlshamns kommun

För att nå Karlshamns kommuns övergripande mål om en attraktiv kommun som har en god livsmiljö krävs att olika aktörer samarbetar. Det krävs samverkan mellan kommunala verksamheter, näringslivet, föreningar och invånarna själva. En viktig del av varuförsörjningen är att Länsstyrelsen kan godkänna olika former av bidrag.

Framtidsbedömningar

Det finns för närvarande 22 dagligvarubutiker/servicebutiker. Två av dessa är belägna inom det område som av länsstyrelsen redovisas som landsbygdsområde och som kan erhålla stöd till kommersiell service (Hällaryd och Svängsta).

Karlshamns kommun
FÖRFATTNINGSSAMLING
Varuförsörjning på Karlshamns
landsbygd

Internetbeställningar via hemtjänsten utgör idag en viktig resurs för att tillgodose varuförsörjningen i Karlshamns kommun.

Förslag till möjliga åtgärder

Med hjälp av FLF (Föreningen Landsbygdshandelns Främjande) och bidrag från Länsstyrelsen finns det möjligheter att hjälpa butiker som är viktiga för landsbygdens utveckling och som har en ekonomisk bärkraft. Utlokalisering anses också vara möjlig om framtida förutsättningar bedöms som goda. Men för befintliga eller nya butiker är kringsservice en viktig komponent. Det lokala engagemanget är ett måste.

Denna rapport ska ses över en gång per mandatperiod.
